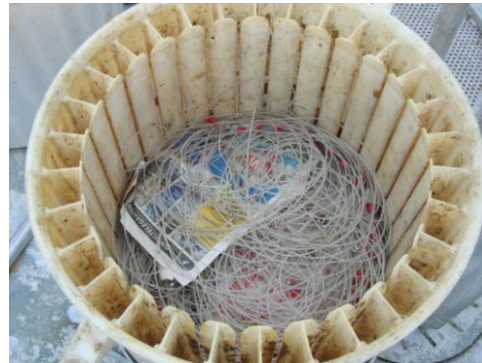

Forsøk med turboline linemekaniseringsutstyr for kystflåten

Sommeren 2007 er det blitt utført omfattende funksjons- og fiskeforsøk med Turboline Linemekaniseringsutstyr for kystflåten. Forsøkene som i sin helhet har vært finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens Forsøksfond (FHF), har vært gjennomført i samarbeid mellom Institutt for marin teknikk, NTNU, v/Ludvig Karlsen, som har vært prosjektleder, Bjørshol Mekaniske AS v/Per Kristian Bjørshol og Frøya Fisk og skalldyr As v/Sten Holmen. Egning med oppgradering av maskin/utstyrog har foregått på Mausund, og fiskeforsøkene er blitt utført med Sten Holmens 50 fots kystfiskefartøy "Årvak".

Egneprinsipp og utstyr

Turboline linemekaniseringsutstyr er et unikt system sammenlignet med andre linemekaniseringssystemer. Selve egningen skjer ved at kroken trykkes "baklengs" gjennom agnet og deretter inn i et klips (rødt på figuren) som fester den til forsynet/lina. En helt spesiell fordel med denne egnetometoden er at kroker som på grunn av en svært ekstrem form vil være vanskelige å egne manuelt, som tilfellet er for Turboline-kroken,

Turboline egne- og krokfesteprensipp (til venstre) og Turboline linestamp med krokammer till høyre.

kan benyttes. Lina egnes i stamper, slik at driften foregår etter samme mønster som ved tradisjonell kystlinedrift. Om bord i fartøyet løsgjøres krokene fra klipsene i (kombi)haleren, og blir derfra samlet opp, rengjort, kontrollert og magasinert for bruk på egnemaskinen ved neste egning. En spesiell og nødvendig detalj ved systemet er at de egnte krokene legges (automatisk) i kammer lang hele innsiden av stampene, som vist på figuren. Ved siden av å funksjonsteste utstyret og undersøke fangsteffektiviteten til "Turbolina", har en viktig målsetting med prosjektet vært å få prøvd ut en ny type (fletta) seneline, både for bruk på Turboline-utstyret og for konvensjonell bruk, ikke minst med tanke på forbedret håndterlighet sammenlignet med vanlig (enparts) seneline.

Forsøkene sommeren 2007 innebar avslutningen på lengre tids, mer omfattende prosjektaktiviteter med Turboline-utstyret, som fiskeforsøk (fullskala drift) på Buagrunnen med det 60 fots store fiskefartøyet "Julsund" av Fræna (2205/2006) og mindre forsøk med 35 fot store "Eros" utenfor Averøy, sommeren 2006.

Resultater

Resultatene fra forsøkene kan oppsummeres som følger. Egning (på Averøy) med 5 mm snøreline har gått svært greit, med en kapasitet på ca. 4 stamper i timen. Egnkapasiteten med fletta seneliner (på Mausund) påmontert fløyt(ringer) og synk har vært lavere (3 stamper per time), men det må også til en viss del tilskrives at maskinen der er eldre og mer prototyp-basert. Fiskeligheten, på blandingsfisk, mest hyse, til den nye senelina har minst vært like god som like tykk (3 mm) snøreline. Turbolinekroken, med sin ekstreme sirkelform, har vist god fangsteffektivitet, men ikke i samme grad som tidligere småskala forsøk på blåkveitefiske utenfor Troms/Finmark har konkludert med. Driften/regulariteten for kombihaleren om bord har vært tilfredsstillende, men ikke problemfri.

Diskusjon/konklusjon

Turboline framstår som et funksjonelt godt fungerende system for egning av (også sene)line i stamp. Høy pris og egnemaskinens kapasitet krever at en maskin må betjene flere (minst 3-4) fartøyer, noe som setter store begrensninger til hvor i landet den kan ha noe for seg. Dette, sammen med egnersituasjonen i aktuelle linefiskevær i Nord-Norge, vurderes å være helt avgjørende for systemets konkurransevne overfor kystlineflåten. Av viktighet kan det også være at kombihaleren om bord er relativt plasskrevende, noe som setter krav til dekksplassen (og derved størrelsen) på aktuelle fartøyer.